Minder regels, meer gastvrijheid

Regeldruk Actieplan Gastvrijheidssector voor de oplossingsrichting van 22 regeldrukissues

Gastvrij Nederland

Nationale Raad toerisme, recreatie, horeca en vrije tijd

Minder regels, meer gastvrijheid

Voor u ligt een concreet voorstel van Platform Gastvrij Nederland voor minder overbodige regels. Ondernemers in de gastvrijheidssector hebben last van te veel regels en verplichtingen die ondernemerschap belemmeren. Als Platform Gastvrij Nederland, het samenwerkingsverband voor brancheorganisaties in de gastvrijheids-sector, hebben wij nagedacht over welke regels aangepast en zo mogelijk afgeschaft kunnen worden. Dit biedt ondernemers de ruimte om weer te kunnen doen waar ze goed in zijn zonder dat het oorspronkelijke doel van de regel verloren raakt.

We maken daarbij onderscheid tussen regels die op korte termijn al geschrapt kunnen worden, lokaal aangepakt kunnen worden en wat op de langere termijn kan. Wij doen voorstellen welke oplossingen wij zien en komen graag in actie.

Om échte regeldrukvermindering voor elkaar te krijgen is samenwerking tussen private partijen en publieke partijen onontbeerlijk. Daarom nodigen wij overheden (landelijk, provinciaal en gemeentelijk) graag uit om samen met ons de schouders te zetten onder een toekomst-bestendige en werkbare regelgeving, in het belang van ondernemers, medewerkers, gasten en overheden.

22 minder regels

Landelijk op korte termijn

Bijschrijven dagleidinggevende op aanhangsel Alcoholwetvergunning 07
Informatieplicht Energiebesparing 08
Bibob-toets 09
Transitievergoeding bij langdurig zieke werknemers 10
Zwemwaterregelgeving 11
Nachtregistratie 12
Omgevingsvergunning voor kleine bouwwerken 13
DAC7 rapportage kleine touroperators 14
Verplichte invulling enquête CBS 16
Warenwetbesluit Attractie- en Speeltoestellen 17
Omgevingswet, beperkingen spuitzones in omgevingsplannen 18
DOR /DOL regelgeving 19
WOZ-waardering 20
Plannen nadere regelgeving Kindermarketing 21
Energiewet en interne energienetten op recreatieparken 23
PGS 37-2 en opslag van lithiumhoudende energiedragers 24

Lokaal op korte termijn

Evenementenvergunning 26
Controle op toeristenbelasting 27

Landelijk op lange termijn

Externe toets en uitvoering RI&E 29
Single Use Plastic 30
Hoge en lage ww-premie volgens de WAB 31
Stikstofregelgeving 32

Inleiding

Platform Gastvrij Nederland, een initiatief van VNO NCW en MKB Nederland, zet zich in voor een bloeiende gastvrijheidssector in Nederland. De leden streven naar een hoogwaardige en duurzame sector die niet alleen meer bezoekers aantrekt, maar ook de bestedingen in ons land stimuleert. De kracht van het netwerk is dat, aanvullend op de lobby, kennis met elkaar wordt gedeeld en waar mogelijk op dossier samen wordt opgetrokken.

Belang van de gastvrijheidssector

De gastvrijheidssector is een levendige en bruisende sector met grote economische en sociaalmaatschappelijke waarde voor Nederland. In 2025 realiseerde zij een omzet van ruim €117,6 miljard, goed voor 4,0% van het bruto binnenlands product. Daarnaast vertegenwoordigt de sector circa 781.000 banen, oftewel 6,7% van de totale werkgelegenheid. Daarmee vormt de gastvrijheidssector een belangrijke motor voor regionale ontwikkeling, sociale cohesie en het internationale imago van ons land. Van hotels tot restaurants, van evenementen tot recreatie: samen zorgen we voor een gastvrij Nederland waar iedere bezoeker zich welkom voelt.

Regeldruk belemmert ontwikkeling

Ondernemers in de gastvrijheidssector ervaren een steeds grotere regeldruk zoals ook is gebleken uit de Prinsjesdagpeilingen van VNO-NCW en MKB-Nederland. Hoewel regels soms noodzakelijk zijn, bijvoorbeeld voor veiligheid of een gelijk speelveld, ontbreekt in de praktijk vaak de afweging of regelgeving daadwerkelijk het beste middel is om een doel te bereiken. En als regels onvermijdelijk zijn, worden ze lang niet altijd eenvoudig en werkbaar ingevoerd. De optelsom van nationale, Europese en lokale regels maakt ondernemen steeds complexer en minder aantrekkelijk. De naleving van regels kost ondernemers veel tijd en geld, en de regeldrukkosten zijn de afgelopen jaren fors gestegen. Ook overheden, zeker die belast zijn met (een deel van) het toezicht op regels, worden voor uitvoeringsuitdagingen gesteld die de veelheid van regels met zich meebrengen.

Platform Gastvrij Nederland verwelkomt dan ook de plannen van het kabinet om concreet werk te maken van het terugdringen van regeldruk. De centrale vraag bij regeldrukvermindering is: hoe kunnen we toe met minder regels of minder uitvoerings-/toezichtslasten zonder de oorspronkelijke doelen uit het oog te verliezen. Zodat ondernemen weer leuk en haalbaar wordt, de sector haar maatschappelijke rol optimaal kan vervullen en overheden schaarse capaciteit zo efficiënt mogelijk kunnen inzetten. Om dit voor elkaar te krijgen is samenwerking tussen private en publieke partijen noodzakelijk.

Aanbod aan overheden

Platform Gastvrij Nederland heeft signalen en voorbeelden van regeldruk in de gastvrijheidssector opgehaald en ondernemers ook uitgedaagd om met ideeën voor alternatieven te komen. Dat heeft geleid tot een eerste lijst van 22 regeldrukproblemen. Met dit Regeldruk Actieplan Gastvrijheidssector presenteert de sector concrete voorstellen om de regeldruk te verlagen. Voor het omzetten van deze voorstellen in concrete actie is samenwerking met regelmakers noodzakelijk. Wij nodigen overheden, op landelijk, provinciaal en gemeentelijk niveau, uit om samen met ons de schouders te zetten onder een toekomstbestendige en werkbare regelgeving, in het belang van ondernemers, medewerkers, gasten en overheden. ■

Landelijk op korte termijn

Bijschrijven dagleidinggevende op aanhangsel Alcoholwetvergunning

DE REGEL Het hoofddoel van de Alcoholwet is het borgen van een verantwoorde verstrekking van alcohol. Daarom worden er onder andere eisen gesteld aan de kennis die leidinggevenden moeten hebben over sociale hygiëne. Volgens de Alcoholwet moeten alle leidinggevenden in een bedrijf met een Alcoholwetvergunning ook worden bijgeschreven op het aanhangsel van deze vergunning. Dat geldt niet alleen voor de eigenaren en bedrijfsleiders, maar ook voor zogenaamde 'onmiddellijk leidinggevenden', ook wel 'dagleidinggevenden' genoemd.
Zoals de regels nu zijn vorm gegeven mag een horecazaak niet geopend zijn als niet minstens een (dag)leidinggevende aanwezig is die op het aanhangsel bij de vergunning is bijgeschreven.

DE LAST Deze bijschrijfplicht wordt door gemeenten in de praktijk gebruikt om schijnbeheer en ondermijning tegen te gaan. Het aanmelden van een dagleidinggevende maakt het namelijk mogelijk om een Bibob-procedure toe te passen. Daarmee wordt voorbijgegaan aan het hoofddoel van de Alcoholwet, namelijk het borgen van een verantwoorde verstrekking van alcohol. Veel logischer zou het zijn om alleen als verplichting in de wet op te nemen dat er te allen tijde een (dag) leidinggevende tijdens openingstijden aanwezig is die in het bezit is van een Verklaring Sociale Hygiëne. Deze informatie is eenvoudig te controleren via het register sociale hygiëne dat wordt beheerd door de bij wet aangewezen Landelijke commissie sociale hygiëne. De verplichte bijschrijving van de dagleidinggevende op het aanhangsel bij de vergunning is dus helemaal niet nodig voor het waarborgen van de sociale hygiëne en een verantwoorde verstrekking van alcohol.
Sinds september 2025 ligt er een aangenomen motie van VVD-Tweede Kamerlid Kisteman dat de ministers van EZ, VWS en J&V oproept om in overleg met KHN tot een oplossing voor dit regeldrukprobleem te komen. Het Adviescollege Toetsing Regeldruk (ATR) heeft in het advies over de bijschrijfplicht dagleidinggevende geoordeeld dat niet duidelijk is onderbouwd welk probleem deze verplichting op moet lossen. Ook de effectiviteit is volgens de ATR niet onderbouwd.

DE OPLOSSING Gegeven de aangenomen motie én het advies van de ATR ligt het voor de hand dat de bijschrijfplicht van de dagleidinggevende op het aanhangsel bij de Alcoholwetvergunning wordt geschrapt.
Doordat in de wet de eis blijft staan dat tijdens openingstijden te allen tijde een leidinggevende aanwezig moet zijn die voldoet aan de wettelijke eisen, waaronder de voorwaarde dat een leidinggevende in het bezit is van een Verklaring Sociale Hygiëne, is de verantwoorde verstrekking van alcohol voldoende geborgd. ■

Informatieplicht Energiebesparing

DE REGEL Sinds 2019 zijn bedrijven die jaarlijks meer dan 50.000 kwh elektriciteit of meer dan 25.000 m^3 gas verbruiken, verplicht om eens in de vier jaar te rapporteren welke energiebesparende maatregelen zij hebben genomen. De rapportage moet gebaseerd zijn op de Erkende Maatregelenlijst (EML). Deze lijst bevat energiebesparende maatregelen die binnen vijf jaar terug te verdienen zijn.
De informatieplicht energiebesparing heeft als doel om bedrijven en instellingen te stimuleren om energie te besparen en daarmee de CO_2-uitstoot te verminderen.

DE LAST De rapportageverplichting is tijdrovend en ingewikkeld. Het format van de EML en de verplichte toepassing hiervan is veel te rigide. Bovendien is de vraag of deze verplichting bijdraagt aan het doel: het stimuleren van energiebesparing, het verminderen van CO_2-uitstoot en het bijdragen aan de nationale klimaatdoelstellingen. Uit onderzoek van de Algemene Rekenkamer blijkt dat ondernemers onvoldoende informeren en registreren, terwijl verduurzaming inmiddels allang een bedrijfseconomische noodzaak is geworden. Ondernemers investeren vaak al proactief in energiebesparing, onafhankelijk van de rapportageplicht, omdat de energietransitie onomkeerbaar is. Het wrange op dit moment is dat veel ondernemers wel willen elektrificeren maar worden belemmerd door netcongestie waarbij het nog jaren kan duren voor dat de noodzakelijke verzwaarde aansluiting kan worden gerealiseerd.
Er zijn concrete plannen om in 2027 de energiebesparingsplicht (waar de informatieplicht onderdeel van is) te actualiseren waarbij de terugverdientijd van 5 naar 7 jaar wordt verruimd en de scope van het aantal bedrijven ongeveer gelijk blijft (de grens van gas en stroomverbruik blijft namelijk gelijk). Verkorten van de EML lijst hierbij is prettig. Al met al lost het de fundamentele vraag naar de doelmatigheid van de regel niet op.

DE OPLOSSING Schaf de informatieplicht energiebesparing af en investeer het geld dat nu naar controle en handhaving gaat in een verduurzamingsloket voor ondernemers:
Eén loket waar ondernemers concreet een verduurzamingsadviseur krijgen
Die met hen de verduurzamingsmogelijkheden doorneemt en oog heeft voor de locatie en eventuele netcongestieproblematiek in de regio,
Die adviseert over de mogelijke subsidies (landelijk dan wel lokaal) en concreet helpt bij die subsidieaanvragen.
De overheid kan energiebesparing concreet meten door samenwerking met energiebedrijven en het stimuleren van nog meer slimme meters (ook bij bedrijven).
Deze aanpak verlaagt de administratieve lasten, ondersteunt ondernemers effectief en draagt direct bij aan de verduurzaming en klimaatdoelstellingen. ■

Bibob-toets

DE REGEL De Bibob-toets is gebaseerd op de Wet bevordering integriteitsbeoordelingen door het openbaar bestuur (Wet Bibob).
De Wet Bibob is bedoeld om te voorkomen dat de overheid onbedoeld criminele activiteiten faciliteert, bijvoorbeeld door een vergunning te verlenen aan een malafide ondernemer. Gemeenten kunnen daarom bij vergunningverlening onderzoek doen naar de achtergrond van een ondernemer. Dat kan leiden tot een zeer omvangrijke informatie-uitvraag. Het officiële Bibob-vragenformulier van Justis telt maar liefst 57 pagina's. Hoewel gemeenten ook verkorte formulieren gebruiken, illustreert dit hoe omvangrijk een Bibob-onderzoek kan zijn.

DE LAST Een uitgebreid integriteitsonderzoek kan gerechtvaardigd zijn als daar concrete aanleiding voor bestaat. Maar in de praktijk komt het voor dat gemeenten standaard een Bibob-vragenformulier laten invullen, ook bij bestaande ondernemers of bij administratieve wijzigingen, zoals het omzetten van een eenmanszaak naar een BV. Dan wordt een zwaar instrument tegen ondermijning een administratieve last voor ondernemers bij wie daar niet zonder meer aanleiding toe bestaat.

De vraag is ook wat er vervolgens met de ingevulde gegevens gebeurt. Veel gemeenten hebben onvoldoende capaciteit om alle ingevulde formulieren goed en tijdig te beoordelen. Daardoor loopt de vergunningverlening vertraging op en wachten ondernemers soms maanden tot een half jaar voordat ze open mogen.
Andere gemeenten gaan zorgvuldiger te werk. Zij raadplegen eerst de politie om te beoordelen of een Bibob-toets überhaupt wel nodig is en laten alleen het verkorte formulier invullen als er signalen zijn dat er iets niet goed zit.

DE OPLOSSING De last is helder, maar de oplossing is minder makkelijk. De knelpunten liggen bij de gemeenten die hun bevoegdheid verkeerd gebruiken. Terwijl de vraag is of het wat oplevert. De spelregels voor de toepassing van de Bibobtoets moeten daarom strenger worden. Gemeenten moeten worden beperkt in het standaard kunnen opleggen van de toets zonder concrete aanleiding. Dit voorkomt overbelasting van ondernemers en maakt het systeem effectiever in het bereiken van zijn doel: criminaliteit tegengaan waar dat nodig is. ■

Transitievergoeding bij langdurig zieke werknemers

DE REGEL De Wet werk en zekerheid (Wwz) introduceerde in 2015 de wettelijke transitievergoeding in het ontslagrecht. Omdat dit onrechtvaardig werd geacht bij een ontslag na twee jaar ziekte (werkgevers hebben dan al twee jaar loon doorbetaald en kosten gemaakt voor re-integratie), werd in 2020 een compensatieregeling ingevoerd. Alle werkgevers die een transitievergoeding moeten betalen bij ontslag wegens bedrijfseconomische omstandigheden of langdurige arbeidsongeschiktheid, kunnen gecompenseerd worden door het UWV.

DE LAST Het vorige kabinet had voorgesteld de compensatieregeling voor grotere werkgevers af te schaffen. Inmiddels is het voornemen verbreed tot afschaffing van de compensatieregeling voor alle werkgevers. Daardoor dreigt een aanzienlijke lastenverzwaring voor werkgevers.
Werkgevers dragen gedurende twee jaar de kosten van loondoorbetaling en re-integratie. Het verschuldigd zijn van een transitievergoeding na afloop van deze periode vormt een aanvullende financiële last, terwijl de beëindiging van het dienstverband het gevolg is van langdurige arbeidsongeschiktheid. Daarnaast brengt de huidige systematiek administratieve lasten met zich mee door aanvraagprocedures, dossierverplichtingen en juridische discussies over beëindiging van het dienstverband.
Afschaffing van de compensatieregeling vergroot bovendien het risico op een terugkeer van slapende dienstverbanden en de daarmee samenhangende procedures. Daarmee wordt juist een ontwikkeling teruggedraaid die de compensatieregeling heeft helpen voorkomen.

DE OPLOSSING Schaf de transitievergoeding bij ontslag wegens langdurige arbeidsongeschiktheid af. Werkgevers hebben op dat moment al gedurende twee jaar invulling gegeven aan hun verplichtingen op het gebied van loondoorbetaling en re-integratie.
Indien afschaffing van de transitievergoeding politiek niet haalbaar is, dient de compensatieregeling volledig in stand te blijven voor alle werkgevers. Daarmee worden onnodige financiële en administratieve lasten voorkomen en wordt een terugkeer van slapende dienstverbanden en juridische procedures tegengegaan. De transitievergoeding moet doen wat de naam zegt: transitie bevorderen. ■

Zwemwaterregelgeving

DE REGEL De nieuwe Omgevingswet stelt strenge eisen aan het testen van zwembadwater om de veiligheid te waarborgen. Dit houdt in dat het water meerdere keren per dag/maand/jaar door de ondernemer gecontroleerd moet worden op een reeks stoffen.

DE LAST Het zwembad op een vakantiepark of in een hotel is een populaire trekpleister voor gezinnen, maar de nieuwe regels leiden tot veel praktische problemen. Wanneer de ondernemer één parameter aanpast, raakt een andere waarde uit balans, wat leidt tot extra behandelingen.
Tegelijkertijd geven instanties tegenstrijdige adviezen: bijvoorbeeld het advies om een afdekzeil te gebruiken om warmte vast te houden. Een andere instantie stelt dat een afdekzeil een verhoogd risico geeft op een chemische reactie dat de waterkwaliteit tijdelijk kan verslechteren. Bij onverwachte controles kan dit leiden tot sluiting van het zwembad, zelfs als de problemen binnen enkele uren opgelost zijn. Het begeleiden van inspecteurs kost bovendien veel tijd.

DE OPLOSSING Creëer duidelijke en uniforme richtlijnen voor toezichthouders én ondernemers die rekening houden met praktijkuitdagingen, en stel een waarschuwingssysteem in plaats van directe sluiting in. Ondernemers in de gastvrijheidssector trekken graag samen met de overheid op om werkbare oplossingen te ontwikkelen die de regels werkbaar en effectief maken. ■

Nachtregistratie

DE REGEL Op grond van artikel 438 van het Wetboek van Strafrecht is een ondernemer die overnachtingsmogelijkheden aanbiedt verplicht een nachtregister bij te houden waarin bepaalde gegevens van de hoofdgast worden opgenomen. Die registratieverplichting geldt niet voor de meereizende echtgenoten, minderjarige kinderen en reisgezelschappen.

DE LAST Veel ondernemers maken gebruik van een digitaal systeem om aan de registratieplicht te voldoen, hoewel een enkele ondernemer het nog analoog doet. De wet schrijft de vorm van het administratiesysteem niet voor. Toch schrijven sommige gemeenten op grond van hun Algemene Plaatselijke Verordening (APV) soms aanvullend voor dat ondernemers een specifiek softwarepakket moet gebruiken, wat duurder is en soms ook aanvullende gegevens eist. Bovendien wordt via die softwarepakketten vaak meer informatie gevraagd dan wettelijk toegestaan, waaronder informatie over het meereizende reisgezelschap. Ondernemers zijn bang voor sancties onder de AVG. Naar aanleiding van dergelijke voorbeelden heeft de Autoriteit Persoonsgegevens een aantal jaren geleden al dringend geadviseerd de wettelijke grenzen te hanteren. Dit zorgt niet alleen voor onzekerheid bij maar verhoogt ook de kosten van de administratie.

DE OPLOSSING In landelijke regels moet worden vastgelegd op welke wijze de gemeente inzage kan vragen in het nachtregister van logies-verstrekkers, op een zodanige manier dat niet meer mag worden opgevraagd dan wettelijk bepaald en ondernemers niet worden gedwongen te investeren in digitale systemen. ■

Omgevingsvergunning voor kleine bouwwerken

DE REGEL Voor het plaatsen van bouwwerken zoals steigers en vlonders kan een omgevingsvergunning nodig zijn vanwege de mogelijke negatieve impact op flora en fauna. Het Waterschap Amstel Gooi en Vecht overweegt om compensatiemaatregelen te eisen voor het plaatsen van bouwwerken op water en ligplaatsen. Zonder deze compensatie zou het niet meer mogelijk zijn om steigers of vlonders aan te leggen.

DE LAST Een voorbeeld: een watersportondernemer wil steigers vervangen en beperkt verbreden omdat anders de bagagekarretjes niet kunnen passen. Het aanvragen van de vergunning blijkt echter een bureaucratisch doolhof. Zij snappen dat het nodig is om een vergunning aan te vragen bij een grote bouwactiviteit, maar in dit complexe regelsysteem wordt het hen naar hun oordeel onterecht moeilijk gemaakt voor kleine activiteiten met weinig impact. Verschillende instanties hanteren overlappende en tegenstrijdige regels, zoals een compensatieplicht voor waternatuur vanwege vermeende schaduwwerking op de groei van waterplanten. Compensatie is disproportioneel in verhouding tot de beperkte impact van de vervangen steigers. Dit maakt het voor hen bijna onmogelijk om hun werk voort te zetten, omdat de kosten te hoog worden en klanten weggaan naar goedkopere concurrenten. Los van de hoge kosten is er bovendien vaak niet genoeg ruimte om in de jachthaven de gevraagde compensatiemaatregelen uit te voeren. Het aanleggen van onderwaternatuur als compensatie gaat ten koste van de beschikbare ruimte om te manoeuvreren omdat de diepte van het water wordt beperkt. Bovendien is het stimuleren van waterplanten in jachthavens problematisch, omdat het op veel plekken in Nederland al leidt tot ongewenste woekerplanten en onveilige situaties. Daarnaast hebben watervogels en vissen baat bij schaduwplekken onder een steiger.

DE OPLOSSING Harmoniseer de regelgeving rondom kleine bouwwerken op landelijk niveau zodanig dat een vrijstellingsmarge voor activiteiten met minimale ecologische impact mogelijk wordt gemaakt. Een voorbeeld hiervan is het aanleggen of uitbreiden met een kleine vlonder of steiger, omdat de rest van het waterlichaam de beperkte schaduwwerking kan opvangen. ■

DAC7 rapportage kleine touroperators

DE REGEL Op basis van de Wet op de internationale bijstandsverlening bij de heffing van belastingen zijn digitale platformen onder voorwaarden verplicht jaarlijks gegevens over verkopers en hun inkomsten aan de Belastingdienst te rapporteren. DAC7* richt zich op platformexploitanten die een digitaal platform beschikbaar stellen waarop verkopers relevante activiteiten kunnen aanbieden.
De OESO heeft in juni 2026 voorstellen gepubliceerd om de definities van platform-exploitanten en geregistreerde verkopers te verduidelijken. Daarbij wordt onderscheid gemaakt tussen directe en indirecte toegang tot een platform. Ook wordt erkend dat tour-operators die reizen in eigen naam aanbieden en zelf commerciële en economische risico's dragen, niet automatisch als platformexploitant moeten worden beschouwd.

DE LAST De Belastingdienst beschouwt ook traditionele touroperators, waaronder kleine reis-organisaties, in beginsel als DAC7-rapportage-plichtig. Dit terwijl zij wezenlijk anders opereren dan digitale platformen zoals Booking.com en Airbnb.
Traditionele touroperators kopen accommodaties en andere reisdiensten in en combineren deze tot eigen reisproducten. Zij bepalen zelf hun verkoopstrategie, sluiten overeenkomsten met reizigers en dragen de verantwoordelijkheid en financiële risico's voor de uitvoering van pakketreizen. Accommodatiehouders en lokale reisorganisaties (DMC's) hebben doorgaans geen toegang tot de website of het boekings-systeem van de touroperator.
Uit een enquête onder 500 kleine touroperators blijkt dat 97% geen overeenkomsten heeft waarbij leveranciers toegang krijgen tot hun platform. Toch bestaat het risico dat deze leveranciers als geregistreerde verkopers worden aangemerkt, zelfs wanneer zij geen daadwerkelijke toegang tot het platform hebben.

De gevolgen zijn aanzienlijk:

- Kleine touroperators kunnen buitenlandse leveranciers vaak niet verplichten alle benodigde DAC7-gegevens aan te leveren. Dit kan bestaande samenwerkingen en reis-producten in gevaar brengen.
- Anders dan digitale platformen beschikken touroperators niet automatisch over de benodigde gegevens. Facturen en boekingen moeten veelal handmatig worden gecontroleerd en verwerkt.
- Meer dan een kwart van de VvKR-leden** heeft aangegeven waarschijnlijk de bedrijfs-activiteiten te moeten beëindigen wanneer deze regelgeving op de huidige wijze wordt toegepast. De administratieve lasten en bij-behorende kosten zijn voor veel kleine reis-organisaties eenvoudigweg niet op te brengen.

* *Directive on Administrative Cooperation (DAC7) for Digital Platforms*

** *Vereniging van Kleinschalige Reisorganisaties*

Een rekenvoorbeeld:

- 100 reizen per jaar;
- 4 accommodaties per reis;
- 2 uur verwerkingstijd per accommodatie, inclusief gegevenscontrole, informatie-verzoeken en rapportage;
- 800 administratieve uren per jaar;
- Bij uitbesteding à €60 per uur: €48.000 jaarlijkse kosten.

DE OPLOSSING Laat de overheid en Belastingdienst de DAC7 regels toepassen overeenkomstig hun oorspronkelijke doel: rapportage door daadwerkelijke digitale platformexploitanten.

De lopende OESO-verduidelijkingen bieden hiervoor een belangrijk aanknopingspunt.
Er moet expliciet worden vastgelegd dat een reguliere leveranciersovereenkomst geen toegang tot een digitaal platform impliceert en dat indirecte toegang niet kan bestaan zonder daadwerkelijke platformtoegang.

Traditionele touroperators die pakketreizen in eigen naam verkopen, hun distributie zelf bepalen en wezenlijke economische risico's dragen, mogen niet uitsluitend vanwege hun leveranciersrelaties als platformexploitant worden aangemerkt.
Laat de Nederlandse toepassing hierop aansluiten, zodat kleine reisorganisaties rechtszekerheid krijgen en onnodige administratieve lasten worden voorkomen. ■

Verplichte invulling enquête CBS

DE REGEL In de Wet op het Centraal bureau voor de statistiek is opgenomen dat bedrijven verplicht zijn de CBS-enquête in te vullen. Mocht dit niet tijdig of volledig gedaan worden, dan dreigt er een boete van €5000,-.

DE LAST Ondernemers in de gastvrijheidsindustrie ervaren dat het invullen van deze enquête veel tijd kost.

DE OPLOSSING De gastvrijheidssector stelt voor om in samenwerking met het CBS een of meerdere pilots te doen waarmee het CBS de data die zij wil vergaren over een sector op een alternatieve manier verkrijgt zonder dat individuele ondernemers daarvoor allemaal apart informatie hoeven te verschaffen via enquêtes. Bijvoorbeeld ten aanzien van de logiesverstrekkende bedrijven zou heel veel relevante data kunnen worden vergaard via boekingsplatformen. Wellicht zijn er ‘out-of-the-box’ oplossingen denkbaar waarbij het CBS betere data krijgt en ondernemers minder worden belast met uitvragen van het CBS. ■

Warenwetbesluit Attractie- en Speeltoestellen

DE REGEL Op buitensporttoestellen is op dit moment formeel het Warenwetbesluit Attractie- en speeltoestellen (WAS) niet van toepassing.

DE LAST Op locaties waar naast buitensport-toestellen ook speeltoestellen staan opgesteld wordt door de Aangewezen Keuringsinstelling (AKI; de instanties die door het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport zijn aangewezen om de veiligheid van speel-toestellen en attracties te keuren en te certificeren) bij een eventuele afkeuring van een speeltoestel waardoor de locatie door de AKI wordt gesloten en ook alle buitensporttoestellen in het sluitingsbesluit meegenomen.

De nieuwe WAS zal de buitensporttoestellen onder de WAS brengen en dus extra administratieve lasten en verplichtingen meebrengen voor ondernemers.

DE OPLOSSING Maak bij de nieuwe WAS een duidelijk onderscheid tussen buitensport-toestellen en speeltoestellen zodat bij controles een deel van de inrichting wordt gesloten en niet het hele bedrijf. ■

Omgevingswet, beperkingen spuitzones in omgevingsplannen

DE REGEL Gemeenten nemen in omgevingsplannen geregeld regels op over zogenoemde spuitzones: afstanden tussen agrarische gronden en gevoelige functies, zoals recreatieverblijven of andere verblijfsrecreatieve voorzieningen. Die regels zijn in de praktijk vaak generiek vormgegeven en sluiten niet altijd aan op het feitelijke gebruik van de aangrenzende gronden.

DE LAST Dat leidt ertoe dat ook op locaties waar in werkelijkheid geen, of nauwelijks, gewasbeschermingsmiddelen worden gebruikt, toch beperkingen gelden voor watersport- en recreatiebedrijven. Dat speelt bijvoorbeeld bij percelen met veehouderij, grasland of niet-intensieve teelten, waar het risico op blootstelling in de praktijk zeer beperkt of afwezig is. Door toch standaard spuitzones toe te passen, worden uitbreidingen, herontwikkeling of functiewijzigingen van recreatiebedrijven onnodig belemmerd. Dit zorgt voor onnodige regeldruk, onzekerheid in vergunning- en planvormingstrajecten en inefficiënt ruimtegebruik.

DE OPLOSSING Ontwikkel een landelijke handreiking voor spuitzones, opgesteld door LVVN en I&W, met uniforme uitgangspunten en afstandsnormen. Leg daarin vast dat spuitzones niet generiek mogen worden toegepast, maar alleen waar sprake is van een reëel en aantoonbaar risico door feitelijk gebruik van gewasbeschermingsmiddelen. Bevorder daarmee een risicogerichte benadering, waarbij de aard van de teelt, het feitelijke gebruik van middelen en de lokale situatie bepalend zijn, in plaats van vaste afstandsregels die losstaan van de praktijk.

Een landelijk uniform en risicogericht kader voorkomt verschillen tussen gemeenten, vergroot de voorspelbaarheid voor ondernemers en overheden en zorgt ervoor dat bescherming terechtkomt waar die echt nodig is. ■

DOR/DOL regelgeving

DE REGEL Het wetsvoorstel DOR/DOL verplicht opkopers en handelaren in gebruikte of ongeregelde goederen tot landelijke digitale registratie van goederen, digitale melding bij de gemeente en naleving van een bewaartermijn. Het voorstel ligt nog in de Tweede Kamer, stemming en afdoening moeten nog plaatsvinden.

DE LAST Voor ondernemers in de recreatie- en gastvrijheidssector die ook in tweedehands goederen handelen, leidt dit tot extra administratieve lasten en registratieverplichtingen. Die lasten kunnen onevenredig zijn waar tweedehands handel slechts een nevenactiviteit is, terwijl het effect op illegale handel beperkt blijft als die zich verplaatst naar informele platforms.

DE OPLOSSING Voer het wetsvoorstel niet generiek door, maar werk met uitzonderingen of een verlicht regime voor ondernemers met beperkte of ondergeschikte tweedehands handel. Richt de aanpak sterker op risicogerichte handhaving en illegale handel via informele kanalen en consumer-to-consumer platforms. ■

WOZ-waardering

DE REGEL Gemeenten bakenen recreatieterreinen voor de WOZ in veel gevallen af als één object op grond van artikel 16, onderdeel e, van de Wet WOZ. Binnen die objectafbakening ontstaat in de praktijk discussie over de vraag of stacaravans en chalets op huurgrond moeten worden meegenomen in de waardering van het recreatiebedrijf. Juridisch is dat alleen aan de orde als sprake is van een onroerende zaak, dus van een gebouw of werk dat duurzaam met de grond is verenigd in de zin van artikel 3:3 BW. De enkele omstandigheid dat een chalet of stacaravan zich op een gehuurde standplaats bevindt, is daarvoor niet beslissend. Ook de Wet WOZ zelf bevestigt dat de Waarderingskamer toezicht houdt op de waardebepaling en waardevaststelling door gemeenten.

DE LAST In de praktijk worden verplaatsbare chalets en stacaravans op huurgrond toch geregeld in de WOZ-waardering van het recreatiebedrijf betrokken, ook in situaties waarin het eigendom bij de recreant ligt en de ondernemer slechts de standplaats verhuurt. Daardoor ontstaat voor ondernemers een stapeling van lasten: een hogere WOZ-waarde, doorwerking naar OZB en andere heffingen, extra taxatie- en bezwaarprocedures en voortdurende discussies met gemeenten over objectafbakening, eigendom en juridische kwalificatie. Dat leidt tot rechtsonzekerheid en administratieve lasten, juist omdat de civielrechtelijke toets beslissend is: alleen wanneer een object naar aard en inrichting bestemd is om duurzaam ter plaatse te blijven, kan het als onroerend worden aangemerkt. De rechtspraak en toelichtingen rond het Portacabin-criterium maken duidelijk dat verplaatsbaarheid op zichzelf dus niet doorslaggevend is, maar evenmin mag zonder concrete toetsing worden aangenomen dat elk chalet of iedere stacaravan op huurgrond automatisch onroerend is.

DE OPLOSSING Zorg voor landelijk eenduidig beleid over de WOZ-behandeling van recreatieobjecten op huurgrond. Laat de Waarderingskamer in haar beleidsregels, vraagbaken of uitvoeringsinstructies expliciet verduidelijken dat verplaatsbare chalets en stacaravans alleen dan in de WOZ-waardering van het recreatiebedrijf mogen worden betrokken wanneer op basis van de civielrechtelijke criteria daadwerkelijk sprake is van een onroerende zaak. Ontwikkel daarnaast een landelijke handreiking WOZ recreatieobjecten voor gemeenten en recreatieondernemers, met heldere beoordelingscriteria voor objectafbakening, eigendom, natrekking en de kwalificatie roerend of onroerend. Betrek de VNG en HISWA-RECRON bij het opstellen daarvan, zodat de uitvoeringspraktijk uniformer, voorspelbaarder en juridisch zorgvuldiger wordt. Dat past ook bij de toezichthoudende rol van de Waarderingskamer op een juiste en consistente toepassing van de Wet WOZ. ■

Plannen nadere regelgeving Kindermarketing

DE VOORGENOMEN REGEL De voormalige staatssecretaris van VWS, Van Ooijen, heeft de eerste stappen gezet richting strengere wetgeving voor kindermarketing. Het doel van de wet is om reclame voor 'ongezonde' voeding te beperken zodat vaker de gezondere keuzes worden gemaakt voor en door kinderen. In juni 2024 zijn eerste ambtelijke plannen voor wetgeving getoetst bij ondernemers in een zogenaamde mkb-toets. Die plannen gingen erg ver. Zo zou het gebruik van licensed characters (zoals cartoonfiguren), dierenfiguren met menselijke eigenschappen, producten in de vorm van een dier (boerderijdrop of apenkoppen) en de inzet van kinderidolen verboden worden in reclame. Maar ook een speelgoedje bij een maaltijd of een ijsje zou straks niet meer mogen. Opvolgende staatsecretarissen hebben daar geen duidelijk of concreet vervolg aan gegeven. In het nieuwe regeerakkoord staat op dit onderwerp niet meer dan dat het kabinet streeft naar strengere regels voor kindermarketing.

DE LAST De voorstellen zoals ze in een eerste stadium zijn voorgesteld slaan door in hun poging om kinderen te behoeden voor overgewicht. Gezinnen maken een bewuste keuze om af en toe de gastvrijheidssector te bezoeken voor een hapje of een drankje. Er zijn de nodige ondernemers die ook een kindermenu aanbieden. Niet vanwege de samenstelling, maar vanwege de portiegrootte. En een speeltje voor kinderen zal niet de reden zijn voor ouders om naar een pannenkoekenrestaurant te gaan. De aanvankelijk voorgestelde beperkingen schieten hun doel voorbij. Ze dragen nauwelijks bij aan het stimuleren van gezondere keuzes en brengen extra beperkingen voor ondernemers met zich mee.

DE OPLOSSING De gastvrijheidssector is op zich geen tegenstander van regelgeving die kindermarketing verder aan banden legt. Maar de maatregelen moeten wel proportioneel zijn. Het beoogde effect is nauwelijks te halen in de gastvrijheidssector. Een bezoek aan een gastvrijheidsbedrijf is een keuze om wat bijzonders te gaan doen. Die keuze wordt niet gebaseerd op het speeltje bij de pannenkoek of het ijsje in een dierenmok. Nieuwe regels moeten ondernemers niet onnodig beperken in hun vrijheid om te ondernemen en vooral bewezen effectief zijn. Bovendien zijn er tal van voorbeelden die aantonen dat de markt zelf al gezondere keuzes stimuleert. In mei 2024 hebben zes fastservice-bedrijven (McDonald's Nederland, KFC, Domino's, Bram Ladage, Kwalitaria en FHC Formulebeheer) die samen goed zijn voor ruim 1000 locaties het initiatief genomen voor het Fastservice Manifest. In het Fastservice Manifest zijn afspraken opgeschreven waarmee deze bedrijven willen bijdragen aan een gezondere voedselomgeving, onder andere de afspraken om geen marketing te richten op personen onder de 16 jaar en om alleen nog maar te werken met influencers die beschikken over het Influencer Certificaat van de Bond van Adverteerders.

Het initiatief ‘Gezond Uit’ wordt samen met JOGG (Jongeren op Gezond Gewicht) en het Voedingscentrum uitgevoerd. ‘Gezond Uit’ richt zich op het aanbieden van gezondere keuzes in de horeca van attractieparken, dierentuinen en musea. Het doel is om het aanbod van gezonde voeding en dranken aantrekkelijker te maken voor bezoekers, in het bijzonder kinderen.

Kortom het vraagt om een heroverweging van de eerdere voorstellen van het Ministerie van VWS. ■

Energiewet en interne energienetten op recreatieparken

DE REGEL De Energiewet, die op 1 januari 2026 in werking is getreden, vervangt de Elektriciteitswet 1998 en de Gaswet maar houdt in de kern vast aan het uitgangspunt dat levering, systeembeheer en meetverantwoordelijkheid strikt gereguleerd zijn. Daardoor kunnen recreatieondernemers die via een intern net elektriciteit of gas doorleveren aan eigenaren van recreatiewoningen, juridisch in een positie terechtkomen die lijkt op die van leverancier, systeembeheerder en meetverantwoordelijke. De wet kent wel regimes voor bijzondere systemen, zoals gesloten systemen en directe lijnen, maar biedt voor recreatieparken met particuliere recreatiewoningen geen helder, passend en werkbaar kader.
De memorie van toelichting maakt bovendien duidelijk dat grote delen van het bestaande stelsel beleidsneutraal zijn overgezet, inclusief vergunningverlening, systeembeheer, meten en toezicht.

DE LAST Daardoor blijft voor een groot deel van de recreatiesector een juridisch knelpunt bestaan dat al jarenlang bekend is. Ondernemers exploiteren interne energienetten op recreatieparken, maar kunnen in de praktijk niet voldoen aan alle zware eisen die horen bij publieke energielevering en netbeheer. Tegelijkertijd zijn recreatiewoningen met een eigen WOZ-object voor de juridische duiding vaak geen onderdeel van één eenvoudig collectief verbruikssysteem. Dat leidt tot een structureel spanningsveld: de feitelijke energievoorziening op parken is noodzakelijk voor bewoners en eigenaren, maar het wettelijke kader sluit onvoldoende aan op deze praktijk. De nieuwe Energiewet lost dat knelpunt niet zichtbaar op, omdat zij veel bestaande verplichtingen en marktrollen juist bestendigt. Daardoor blijven ondernemers geconfronteerd met rechtsonzekerheid, compliancerisico's, hoge aanpassingskosten en het risico dat investeringen in interne netten of energie-exploitatie hun waarde verliezen.

DE OPLOSSING Creëer in de Energiewet of onderliggende regelgeving een specifieke regeling voor interne energienetten op recreatieparken, naar analogie van het Belgische model voor privédistributienetten of vergelijkbare bijzondere netten. In Vlaanderen bestaat naast het openbare distributienet expliciet ruimte voor directe lijnen, gesloten distributienetten en privédistributienetten, waarbij niet ieder intern net automatisch onder het volledige publieke netbeheer- en leveringsregime valt. Een vergelijkbare Nederlandse regeling moet mogelijk maken dat recreatieondernemers op een beperkt en afgebakend terrein energie kunnen distribueren aan recreatiewoningen zonder te worden behandeld als volwaardige publieke netbeheerder of energieleverancier, mits wordt voldaan aan voorwaarden voor veiligheid, transparantie, consumentenbescherming en toezicht. Daarmee ontstaat een juridisch passend middenregime voor interne recreatienetten van beperkt belang. ■

PGS 37-2 en opslag van lithiumhoudende energiedragers

Onder andere accu's voor e-bikes en elektrische pleziervaartuigen

DE REGEL PGS 37-2* bevat veiligheidsmaatregelen voor de opslag van lithiumhoudende energiedragers, zoals accu's van e-bikes en elektrische pleziervaartuigen. De definitieve versie 1.0 is op 12 december 2023 vastgesteld door het Bestuurlijk Omgevingsberaad. Aanwijzing in het Besluit activiteiten leefomgeving wordt verwacht in 2027.

DE LAST Voor jachthavens, stallingbedrijven en andere gastvrijheidsondernemers kunnen de vereiste veiligheidsmaatregelen leiden tot forse investeringen, terwijl het aantal vaartuigen of fietsen met lithiumhoudende energiedragers in veel gevallen nog beperkt is. Daardoor dreigt de regeling in de transitiefase een rem te zetten op de overstap naar elektrisch recreëren (varen en fietsen).

DE OPLOSSING Herbeoordeel in 2026 de proportionaliteit en toepasbaarheid van PGS 37-2 voor de gastvrijheidssector. Werk met sectorspecifieke, risicogerichte alternatieven, zoals lichtere eisen voor beperkte opslag, gefaseerde invoering en ruimte voor gelijkwaardige maatregelen. Zo kan veiligheid worden geborgd zonder de energietransitie onnodig af te remmen. ■

---

* *Publicatiereeks Gevaarlijke Stoffen*

Lokaal op korte termijn

Evenementenvergunning

DE REGEL Voor het houden van een evenement van enige omvang is in de meeste gemeenten een vergunning vereist, zoals vastgelegd in de Algemene Plaatselijke Verordening (APV) of specifieke evenementenverordening. Zo'n vergunning stelt eisen op het gebied van geluid, veiligheid, alcoholverkoop, afvalbeheer, verkeer en parkeren, brandveiligheid en de aanwezigheid van een nood-en evacuatieplan. Het doel van een evenementenvergunning is het waarborgen van openbare orde en veiligheid en het beperken van (geluids)overlast en milieuschade.

DE LAST De eisen voor een vergunning worden steeds zwaarder, waarschijnlijk omdat gemeenten alle risico's en aansprakelijkstellingen willen uitsluiten. Voorbeelden:

- Ondernemers moeten kaarten op schaal aanleveren, inclusief ingetekende details zoals de locatie van brandbluspalen. Daarvoor is specialistische kennis (en dus inhuren van een externe) nodig.
- Steeds vaker moeten er rapporten over bijvoorbeeld CO_2-uitstoot aangeleverd worden, waarvoor ondernemers bureaus moeten inhuren.
- Bij jaarlijks terugkomende evenementen moet, ondanks dat het in veel gevallen een copy-paste-verhaal is, de hele papiermolen opnieuw doorlopen worden.

Met name bij open evenementen, zonder hek en ticketverkoop, is de verantwoordelijkheidsverdeling tussen organisatoren en gemeente te veel verschoven naar de organisator. De kosten om aan de voorwaarden te kunnen voldoen staan niet meer in verhouding, niet met de opbrengsten maar vooral ook niet met de juridische én financiële risico's.

DE OPLOSSING Bedenk dat evenementen heel waardevol zijn voor sociale cohesie. Dit maatschappelijk belang rechtvaardigt dat niet alleen organisatoren, maar ook de overheid zich actief inzet om dergelijke activiteiten mogelijk te maken.

- Maak de evenementenvergunning eenvoudiger, uniformer en risicogericht. Niet ieder evenement vraagt om dezelfde stapel plannen, onderzoeken en tekeningen. Gastvrij Nederland nodigt de VNG uit om samen met de brancheorganisaties die evenementenorganisatoren vertegenwoordigen een landelijk modulair model voor evenementen te ontwikkelen, waarbij de eisen aansluiten bij de omvang, locatie en risico's van het evenement.
- Voer daarnaast een eenvoudige herhaalprocedure in voor jaarlijks terugkerende evenementen: als er niets wezenlijks verandert, hoeft niet ieder jaar hetzelfde dossier opnieuw te worden opgebouwd.
- Bij open evenementen in de openbare ruimte moet bovendien een betere balans komen tussen de verantwoordelijkheid van de organisator en die van de gemeente.

Zo blijven veiligheid en leefbaarheid geborgd, zonder ieder evenement te belasten alsof het een grootschalig risicovol festival is. ■

Controle op toeristenbelasting

DE REGEL Gemeenten mogen toeristenbelasting heffen op overnachtingen die plaats vinden bij hotels, vakantieparken, groepsaccommodaties etc. binnen hun gemeente. De ondernemer is de belastingplichtige waarbij zij de belasting vaak doorbelasten aan de gast. De ondernemer wordt geacht een deugdelijke administratie te voeren waarbij er aansluiting is van het aantal overnachtingen en de geïncasseerde toeristenbelasting. Controleurs van de gemeente – of door hen aangestelde derden – hebben recht op inzage in de administratie.

DE LAST In verschillende gemeenten legt de gemeente de last van de controle bij de ondernemer zelf. Dit doen zij door een aanvullende accountantscontrole te eisen bovenop de gebruikelijke jaarrekening en jaarverslaglegging waar de omzet toeristenbelasting al als post is opgenomen door de accountant. Dit betekent dus dat de ondernemer jaarlijks een uitgebreide extra accountantscontrole moet laten uitvoeren om de juistheid van de betaalde toeristenbelasting te laten controleren. Dit brengt hogere kosten en veel extra administratief werk met zich mee voor zowel de ondernemer als de accountant.

Collega-ondernemers in andere gemeenten hoeven dit niet te doen, wat zorgt voor ongelijk speelveld.

DE OPLOSSING Belastingcontrole is een overheidstaak, dus laat de controle van toeristenbelasting-administraties over aan gemeenten of hun belastingcontroleurs en sta niet toe dat de controle wordt afgewenteld op de ondernemer die toeristenbelasting moet inhouden en afdragen. ■

Landelijk op lange termijn

Externe toets en uitvoering RI&E

DE REGEL Volgens de Arbeidsomstandighedenwet moet iedere werkgever met personeel een actuele Risico-Inventarisatie en -Evaluatie (RI&E) hebben. Deze verplichting vloeit voort uit Europese regelgeving, maar Nederland stelt aanvullende eisen. Zo moet de RI&E in beginsel extern worden getoetst door een gecertificeerde deskundige. Alleen bedrijven met maximaal 25 werknemers die een erkende branche-RI&E gebruiken, zijn hiervan vrijgesteld. Deze toetsingssystematiek is een Nederlandse uitwerking en wordt niet als zodanig door de Europese richtlijn voorgeschreven.

DE LAST Het opstellen van een RI&E is voor ondernemers een tijdrovende klus, los van de externe toetsing die daar nog bovenop komt. Daar komt bij dat per locatie een aparte RI&E moet worden opgesteld. Er kan gebruik gemaakt worden van een erkende branche RI&E, maar ook het doorlopen van deze erkende branche RI&E is een omvangrijke klus en voor veel kleine bedrijven te ingewikkeld, waardoor er vaak alsnog externe hulp moet worden ingeschakeld.

Op 13 oktober 2026 nam de Tweede Kamer vier moties van SGP en VVD aan, die de regeldruk voor ondernemers moet verminderen.

1. Schrappen en verlagen regeldruk: Het kabinet moet uiterlijk januari 2027 met maatregelen komen om de RI&E-verplichtingen voor kleine en laagrisicobedrijven te vereenvoudigen, waaronder mogelijk het schrappen van de externe toetsing.
2. Verhogen grens vrijstelling: Verhoog de grens voor vrijstelling van externe toetsing bij gebruik van een erkende branche-RI&E van 25 naar 50 medewerkers. Veel bedrijven in de gastvrijheidssector werken met parttimers, oproep- en weekendkrachten waardoor de grens van 25 medewerkers al snel wordt bereikt.
3. Eén RI&E voor vergelijkbare vestigingen: Maak één representatieve RI&E mogelijk voor vergelijkbare vestigingen, aangevuld met alleen de locatie gebonden risico's.
4. Quickscan arboregeldruk: Breng onnodige arboregels voor mkb- en laagrisicobedrijven in kaart en vereenvoudig waar mogelijk ook de erkenning van branche-RI&E's.

Deze aangenomen moties zijn een belangrijke stap in de goede richting en verdienen concrete opvolging. Op dit moment (eind oktober 2026) is onbekend of en hoe deze aangenomen moties zullen worden uitgevoerd.

DE OPLOSSING Het doel van de RI&E blijft vooropstaan: arbeidsrisico's in kaart brengen en zorgen voor een gezonde en veilige werkomgeving. Dat kan echter eenvoudiger en met minder regeldruk. Verhoog daarom de verplichte toetsing voor bedrijven van 25 naar 50 medewerkers in dienst. Vervang voor bedrijven tot 25 medewerkers de schriftelijke RI&E door een eenvoudige basisset, die jaarlijks met het team wordt besproken. Biedt daarnaast de mogelijkheid van één centrale toetsing voor vergelijkbare vestigingen, gecombineerd met een beperkte locatie specifieke beoordeling van de risico's. ■

Single Use Plastic

DE REGEL De Europese richtlijn over het verminderen van eenmalig plastic verplicht lidstaten maatregelen te nemen om het gebruik van kunststofproducten voor eenmalig gebruik terug te dringen. Deze richtlijn vraagt om een meetbare afname ten opzichte van 2022, maar geeft lidstaten vrijheid hoe die reductie-verplichting ingevuld moet worden. Het doel van de richtlijn is helder, de hoeveelheid eenmalig plastic dat in het milieu terecht komt flink terugdringen en milieuschade verminderen.
In Nederland is dit uitgewerkt in de Regeling kunststofproducten voor eenmalig gebruik, waarin onderscheid wordt gemaakt tussen consumptie ter plaatse en 'on the go'. In het kort geldt voor consumptie ter plaatse dat eenmalig plastic verboden is en herbruikbaar de norm is. Optioneel kan recycling worden toegepast, maar dat vereist hoge inzamelpercentages en een registratieverplichting. Voor 'on the go' gold eerder dat eenmalig plastic bekers en verpakkingen alleen mochten worden verkocht met een plastic toeslag. Daar wordt al niet meer op gehandhaafd en per 1 januari 2027 wordt die verplichting officieel afgeschaft. De verplichting bij 'on the go' om een herbruikbare variant aan te bieden of te werken met Bring Your Own blijft bestaan.

DE LAST Deze ingewikkelde wetgeving heeft zeer grote gevolgen voor met name horecaonder-nemers in de fastservice, partycatering, dag-attractiebedrijven (dierentuinen en pretparken) en ondernemers die ook evenementen organiseren. Ondernemers moeten herbruikbare bekers en verpakkingen aanschaffen, een statiegeldsysteem opzetten, extra wasfaciliteiten organiseren, etc. De regels zijn niet alleen ingewikkeld in de uitvoering, er is veel onduidelijkheid over de regels maar ook een starre houding bij de toezichthouder. Dag-attractiebedrijven worden namelijk beschouwd als één locatie met consumptie 'ter plaatse'. De werkelijkheid van een pretpark is dat er op het terrein vaak verschillende restaurants zijn met consumptie ter plaatse, maar dat er ook meerdere uitgifteloketten zijn waar sprake is van verkoop voor consumptie 'on the go'. We zien ook dat er veel onduidelijkheid is over wat nu de duurzamere keuze is, vooral als het gaat om bekers. Het hangt van veel factoren af of een herbruikbare beker van dikker plastic ook daadwerkelijk duurzamer is dan een beker met een dun laagje plastic coating. Herbruikbare bekers moeten natuurlijk na ieder gebruik gewassen worden wat ook een milieubelasting betekent. Daarnaast blijkt uit de praktijk dat herbruikbare bekers lang niet altijd voldoende gebruikt worden, niet heel blijven, lang niet altijd teruggebracht worden en deels alsnog in het milieu terecht komen. Is herbruikbaar dan wel duurzamer dan een heel dun laagje plastic?

DE OPLOSSING Sta toe dat bekers en bakjes met maximaal 5% plastic worden gebruikt, maar dan wel zonder verplichte inzamel-percentages en zonder meld- en rapportage-plicht, totdat er een werkbaar alternatief is voor een coating die geen plastic bevat. In lijn met de Packaging & Packaging Waste Regulation die in Europa geldt. ■

Hoge en lage ww-premie volgens de WAB

DE REGEL Met de Wet arbeidsmarkt in balans is er een systeem ingevoerd waarbij de WW-premie (die werkgevers moeten betalen) afhankelijk is van het type arbeidsovereenkomst. De lage premie geldt voor werknemers met een vast contract (voor onbepaalde tijd) en zonder oproepkarakter. De hoge premie geldt voor werknemers met een tijdelijk contract of een oproepovereenkomst. Het verschil tussen de hoge en de lage ww-premie is 5%.

DE LAST Uit het MKB-indicatorbedrijvenonderzoek van SIRA Consulting, uitgevoerd in opdracht van het ministerie van Economische Zaken, blijkt dat een hotel met bar, restaurant en zwembad jaarlijks circa € 240.000 aan regeldrukkosten ondervindt. De systematiek van de hoge en lage WW-premie vormt daarbij een belangrijke kostenpost van maar liefst € 37.000. Voor gastvrijheidsbedrijven, waar flexibiliteit in personeelsinzet noodzakelijk is vanwege seizoensinvloeden en wisselende drukte, leidt dit stelsel tot onevenredig hoge lasten.

DE OPLOSSING In de gastvrijheidssector is een flexibele inzet van werknemers belangrijk vanwege seizoensinvloeden, weersomstandigheden en piekdrukte tijdens feestdagen en evenementen. Deze noodzakelijke flexibiliteit leidt ertoe dat er in de gastvrijheidssector relatief veel medewerkers zijn met een flexibele arbeidsrelatie. Het huidige premiestelsel straft deze flexibiliteit met hoge kosten, wat oneerlijk uitpakt voor sectoren als de gastvrijheidssector.
Het onderscheid tussen de hoge en lage WW-premie moet serieus worden heroverwogen. ■

Stikstofregelgeving

DE REGEL De stikstofregelgeving stelt strenge eisen aan ruimtelijke ontwikkelingen en vergunningverlening. Ook ondernemers in de gastvrijheidsindustrie krijgen hiermee te maken bij uitbreiding, renovatie, herontwikkeling of nieuwbouw van hun bedrijf. Een groot deel van de bedrijven in de gastvrijheidssector opereren in of nabij natuurgebieden.

DE LAST De stikstofregelgeving is een complexe lappendeken van landelijke juridische kaders, jurisprudentie en provinciale uitvoering. Provincies hebben een grote rol bij de uitvoering. Iedere provincie stelt haar eigen beleidsregels vast en die provincie-specifieke beleidsregel is leidend is bij vergunningverlening.

In de praktijk moeten ondernemers vaak complexe en kostbare procedures doorlopen, zoals stikstofberekeningen, ecologische onderbouwingen en soms mitigerende of compenserende maatregelen. Dat geldt niet alleen voor grote projecten, maar ook voor relatief kleine of hele klein aanpassingen zoals het vervangen van het dak van een zwembad. Dit leidt tot hoge onderzoekslasten, lange doorlooptijden en veel onzekerheid over de uitkomst. Ondernemers ervaren dit als regeldruk, temeer omdat de stikstofbijdrage van gastvrijheidsbedrijven in veel gevallen zeer beperkt is en niet altijd in verhouding staat tot de zwaarte van het vereiste proces.

DE OPLOSSING Zorg voor een werkbaarder en proportioneel systeem. Landelijk moeten er proportionele en werkbare regels komen voor kleinschalige ontwikkelingen met minimale depositiebijdrage. Terwijl provincies moeten werken met uniforme en voorspelbare uitvoeringskaders voor vergunningverlening en salderen.
Stel heldere drempelwaarden of beoordelingsgrenzen vast voor kleine uitbreidingen met een zeer beperkte depositiebijdrage. Versnel vergunningprocedures met gestandaardiseerde berekeningen en eenduidige toetsingskaders. Introduceer daarnaast een vrijstellings- of vereenvoudigingsregeling voor onderhoud, renovatie en herinrichting, mits deze niet leiden tot een toename van stikstofuitstoot.

Blijf oog houden voor een eerlijk speelveld, ondersteun ondernemers in de stikstofzones die onevenredig worden geraakt met maatwerk en subsidies. ■

Colofon & contact

Versie 1
Oktober 2026

Tekst
Gastvrij Nederland
Met dank aan KHN, HISWA-RECRON, VvKR, VVEM, Club van Elf, NBTC

Vormgeving
Studio Piraat

Contact
Riemer Rijpkema, *voorzitter Gastvrij Nederland*
Catherine Meijeraan, *secretaris Gastvrij Nederland*

Voor meer informatie
gastvrijnederland@vnoncw-mkb.nl

Gastvrij Nederland
Nationale Raad toerisme, recreatie, horeca en vrije tijd

Platform Gastvrij Nederland, een initiatief van VNO NCW en MKB Nederland, zet zich in voor een bloeiende gastvrijheids-sector in Nederland. De leden streven naar een hoogwaardige en duurzame sector die niet alleen meer bezoekers aantrekt, maar ook de bestedingen in ons land stimuleert. De kracht van het netwerk is dat, aanvullend op de lobby, kennis met elkaar wordt gedeeld en waar mogelijk op dossier samen wordt opgetrokken.